

PRAVO ZAPOSLENOG NA ODGOVARAJUĆU ZARADU**Zakon o radu****čl. 104 i 105**

Pojam zarade

Sentenca:

Zaposleni ima pravo na odgovarajuću zaradu, koja se utvrđuje u skladu sa Zakonom, Opštim aktom i Ugovorom o radu. Pod zaradom se smatra zarada, koja sadrži i poreze i doprinose prema zakonu.

Iz obrazloženja:

"Prema stanju u spisima predmet tužbenog zahteva je utvrđenje da je osnovano potraživanje u iznosu od 243.396,00 dinara na ime neisplaćene zarade kod tuženog za period od 1.4.2005. godine do 1.4.2006. godine. Tužilac je bila u radnom odnosu kod tužioca po Ugovoru o radu br. 1405-A/2005 od 21.3.2005. godine na određeno vreme od 12 meseci, počev od 1.4.2005. godine sa punim radnim vremenom od osam sati dnevno. Iz člana 7. Ugovora o radu proizlazi da je poslodavac bio u obavezi da podnese prijave za obavezno osiguranje i da uplaćuje doprinose za penzijsko, invalidsko i zdravstveno osiguranje i osiguranje za slučaju nezaposlenosti, kao da po čl. 9, 10, 11. istog Ugovora isplaćuje redovnu zaradu i dodatke u skladu sa zakonom i Pravilnikom o radu. Preduzeće I-Š o.d. iz T. je potpisalo predugovor o zastupanju br. 10917 od 10.4.2004. godine sa tuženim S. O.a.d. iz B. i Ugovor o zakupu poslovnog prostora u T. između I. Š. i tuženog, na osnovu dogovora o preuzimanju radnika, odnosno angažovanje radnika, koji će obavljati poslove prodaje polise osiguranja u prostorijama preduzeća. Tužilac je sporazumom prešla u S. O. a.d. B. na radno mesto referenta za preradu i prodaju osiguranja, a o čemu je sa tuženim zaključila pomenuti Ugovor o radu. Tužilja je bila odjavljena iz PP I-Š od 31.3.2005. godine iz razloga prelaska u drugu radnu organizaciju, a kako stoji u Potvrdi o odjavi da bi bilo prijavljeno u S. O.u od 1.4.2005. godine i Prijavi o početku poslovanja ranije jedinice T. od 3.3.2005. godine. Nakon prijema dokumentacije (obrazac za prijavu radnika i Ugovora o radu), svi obrasci za prijavu sa danom 31.3.2005-1.4.2005. godine dostavljeni su Republičkom fondu za penzijsko invalidsko osiguranje zaposlenih, filijala. Iz Ugovora o radu br. 1405/A/2005, prvostepeni sud je utvrdio da je zaključen dana 21.3.2005. godine između tuženog i tužioca, da je istim predviđeno da zaposleni zasniva radni odnos na određeno vreme, da stupa na rad dana 1.4.2005. godine, da se poslodavac obavezuje da odmah po stupanju na rad zaposlenog podnose propisane prijave na obavezno osiguranje i uplaćuje doprinose za penzijsko, invalidsko i zdravstveno osiguranje i osiguranje u slučaju nezaposlenosti, da su cena rada zaposlenog utvrđuje tako što je cena rada za

najjednostavniji rad osnovna zarada utvrđena Pravilnikom o radu, pomnoži sa mesečnom vrednošću boda. Iz prijave za osiguranje za osiguranike zaposlene od 10.5.2005. godine prvostepeni sud je utvrdio da je tužilja stekla svojstvo osiguranika dana 1.4.2005. godine. Prijava je overena pečatom Republičkog fonda PIO i tuženog. Prvostepeni sud je delimično usvojio tužbeni zahtev i utvrdio potraživanje tužioca prema tuženom u iznosu od 166.809,48 dinara na ime glavnog duga, dok je u preostalom delu za iznos od 95.436,56 dinara odbio tužbeni zahtev kao neosnovan na ime glavnog duga.

Na utvrđeno činjenično stanje, prvostepeni sud je pravilno primenio materijalno pravo.

Odredbom člana 5. Zakona o radu (dalje: Zakon) propisano je da zaposleni u smislu ovog člana je fizičko lice koje u radnom odnosu sa poslodavcem. Prava zaposlenih regulisane su članom 12. Zakona.

Odredbom člana 30. Zakona propisano da se radni odnos zasniva Ugovorom o radu koji zaključuje zaposleni i poslodavac, a smatra se zaključenim, kada potpiše zaposleni i direktor, odnosno preduzetnik. Shodno članu 31. Zakona propisano je da Ugovor o radu može da se zaključi na neodređeno ili određeno vreme. Odredbom člana 34. Zakona propisano je da zaposleni ostvaruje prava i obaveze iz radnog odnosa danom stupanja na rad.

Odredbom čl. 35. Zakona propisano je da je poslodavac dužan da zaposlenom dostavi fotokopiju prijave za obavezno socijalno osiguranje najkasnije u roku od 15 dana od dana stupanja zaposlenog na rad.

Odredbom člana 104. stav 1. Zakona propisano je da zaposleni ima pravo na odgovarajuću zaradu, koja se utvrđuje u skladu sa Zakonom, sa opštim Aktom i Ugovorom o radu. Pod zaradom se smatra zarada koja sadrži poreze i doprinose koji se plaćaju iz zarade prema članu 105. stav 2. Zakona.

O spornoj činjenici da li je osnovan tužbeni zahtev za preostali iznos utuženog potraživanja u iznosu od 95.403,56 dinara, prvostepeni sud je pravilno zaključio primenom pravila o teretu dokazivanja na osnovu čl. 220. i 223. Zakona o parničnom postupku, s obzirom da tužilac do zaključenja glavne rasprave nije dostavio dokaz da je u tom delu osnovan tužbeni zahtev po osnovu utvrđenja prava na garantovane zarade, te su neosnovani žalbeni navodi u tom smislu. U situaciji kada je sporna visina tužbenog zahteva, ista se jedino može precizno utvrditi izvođenjem dokaza finansijskim veštačenjem. Način obračuna doprinosa na zarada, kao i visina osnovice na koju se plaćaju doprinosi jeste propisana čl. 36,37,38,44 i 51 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje i Odlukom o utvrđivanju osnovice na koje se plaća doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje za lica uključena u obavezno osiguranje, ali prvostepeni sud nema potrebno znanje i ovlašćenje, da u slučaju osporavanja visine tužbenog zahteva sam proverava obračun, niti da vrši proveru utvrđenih iznosa, već je jedino moguće izvesti dokaz finansijskim veštačenjem, koji predlog za izvođenje dokaza

treba da predloži stranka na kojoj je teret dokazivanja osporene činjenice, tužilac u konkretnom slučaju."

(Presuda Privrednog apelacionog suda, Pž. 695/2011(2) od 2.6.2011. godine)

